

Anne (Orhan Kemal'in "Baba Evi" adlı Romanı) **Kapalı**

Karakter Evlenmeden evvel öğretmen olan anne evlendikten sonra mesleğini bırakır. Kocasının annesi ve kız kardeşleri tarafından sürekli aşağılanır, fakat sesini çıkartmaz. Pasif bir karakterdir. Kocasının şiddetine ve baskısına rağmen ona itaat eder "erkektir yapar" der. Kocasını kendisini dövüp boşasa da affeder ve yeniden evlenmeyi kabul eder. Çocuklarına karşı sevgi doludur. Evinde çalışanlara karşı da alçakgönüllüdür. Evin hanımı olmasına rağmen çalışanlarına zulmetmez, anlayışla yaklaşır.

Aktiviteler Ev işleri ve kocasının ütü, temizlik, yemek ihtiyaçlarını gideren annenin kendine özel yaptığı bir etkinliği yoktur. Adeta adanmış bir şekilde eşi ve çocukları için yaşar.

ÖRNEK ANILAR

Tutucu Evliliği ile farklı hayat koşullarına adım atan anne, kocasının yerde yemeğine, çatal bıçak adetlerine laf söz etmeden uymaya çalışsa da aklında hep eski adetleri vardır. Bu nedenle de kocası evden uzaklaştığı an yerde hizmetçilerle yemek yemek ister: " Yere çullar serilir, sofraya bezler yayılır, kehribar kadar sarı hıyar, acur, biber turşuları bol bol çıkarılır, kısırlar, batırıklar, bol bol soğanlı bulgur pilâvları hazırlanırdı. Evdecinin karısıyla hizmetçi kız Gülizar'ın çekingen hallerinden rahatsız olan annem: - Allah aşkına, derdi, Allah aşkına bırakın su çekingenliği! Bakın, biz bizyiz... Ağz tadıyla, güle söylye yemek yiyelim..."

Geleneksel Evde hem kayınvalide hem görümcesinin ettiklerine dayanmak zorunda hisseden anne, eşinin sert ve zorba tavırlarına da sessizdir. "Erkektir yapar" düşüncesini hayatının merkezine almış olan anne, hala kendini suçlu görür: " - Dövsün, demişti, erkektir... Kabahat onda değil, öteki boynu kopasıcılarda... Anlayıp dinledikten sonra dövse, ne yapayım, o zaman ben cezama razıyım..."

Ataerkil Erkeğin sosyal yaşamda her türlü hakkı ve değeri olduğuna inanan anne, erkek otoritesine, evin reisi ne derse o inanişına kendini adar, çocuklarını da baba kurallarına uymaya zorlar: " -Hayır, diye devam etti. Ne olursa olsun, baba daima babadır. Evlâdın vazifeyse..."

Duygusal Beyrut'ta yaşamak istemeyip Adana'ya gitmek isteyen oğluna babasından müsaade çıkınca anne tren garında kendini tutamaz ve evladı için gözyaşları döker: " Kardeşlerimle son defa öpüşüyoruz. Ağlıyorlar. Sıra annemdedir. Elini alıp öpüyorum, o da hıçkırıklar içinde, yüzümü defalarca öpüyor. Bir zaman ana-oğul öylece kalıyoruz. Babam bütün bunları görmemek için olacak, sokağa çıkmıştı; bekliyor, sabırsızlanıyor... Nihayet, bavulum elimde, çıkıyorum. Geride bıraktıklarımın birdenbire yükselen ağıtları..."